

Mark Rutte, VVD:

‘Bijblijven mag worden beloond’

De VVD wil het onderwijs vooral vrij laten, maar daar waar vrijheden worden misbruikt, stevig kunnen ingrijpen. Digitaal onderwijs zou deels een blijvertje moeten zijn. En wie zichzelf blijft ontwikkelen en zijn best doet om bij te blijven in z'n vak, mag daarvoor worden beloond.

De overheid zal een actievere rol in het onderwijs gaan spelen, staat in jullie verkiezingsprogramma. Waarom?
‘De VVD is trots op al die mensen die dag in dag uit zorgen dat kinderen worden klaar-

gestoomd om de wereld in te trekken,’ zegt Rutte. ‘Dat is jullie vak, niet het onze. Dus geven we jullie zoveel mogelijk ruimte om dat vak uit te oefenen. Maar die ruimte mag niet worden misbruikt. Op verreweg de meeste scholen gebeurt dat ook niet.

Rutte: 'De VVD wil dat kinderen na school klaar zijn voor de samenleving en voor hun toekomst.'

Maar op sommige scholen helaas wel. Dus moet de overheid alert zijn als scholen slecht onderwijs geven of zich tegen onze vrije samenleving keren. De Inspectie moet een school dan in de gaten kunnen houden en bij een vermoeden moeten we de bekostiging kunnen stopzetten. Want het is onze taak om onze kinderen te beschermen tegen invloeden van buitenaf die onze democratie en onze rechtsstaat in twijfel trekken en kinderen met hun rug naar de samenleving willen laten staan.'

En u vindt dat artikel 23 ondergeschikt moet worden aan artikel 1?

'Klopt', beaamt Rutte. 'De vrijheid van onderwijs is een groot goed in ons land. Tegelijkertijd zien we dat die vrijheid soms wordt misbruikt. Zo is artikel 23 niet bedoeld. Het mag nooit afbreuk doen aan artikel 1 van onze grondwet, dat discriminatie verbiedt. Het is dus voor de VVD ook niet acceptabel dat scholen leerlingen weigeren op basis van de levensovertuiging van hun ouders. Ook mogen leraren nooit worden geweigerd op basis van hun seksuele voorkeur. De VVD wil dat een school een veilige plek is, waar zowel leerlingen als leraren zichzelf mogen zijn.'

Ik lees dat het onderwijsprogramma in het basisonderwijs voortgezet moet worden gemoderniseerd. Meer aandacht voor basisvaardigheden als taal en rekenen en het toevoegen van techniek, digitalisering en burgerschap. Veel extra taken, wat gaat er af?

'De VVD wil dat kinderen na school klaar zijn voor de samenleving en voor hun toekomst. Dat betekent vandaag de dag ook dat je in de digitale wereld kunt redden. Aan de andere kant moeten we kritisch kijken naar vakken die minder belangrijk zijn om klaar te zijn voor de toekomst. Het lijkt ons goed dat we die verdeling tussen vakken eerst overlaten aan de professionals die dagelijks met leerlingen bezig zijn.'

Julie willen een hoger salaris voor excellente leraren. Wanneer is een leraar excellent?

'Er wordt keihard gewerkt in het onderwijs. Daar mag een goed salaris tegenover staan. En werk je hard om bij te blijven en jezelf te blijven ontwikke-

len, dan mag dat worden beloond. De beoordeling daarvan ligt wat ons betreft bij scholen zelf.'

Het verstrekken van de zorgbonus werd ook overgelaten aan de werkgever. En dat leidde tot veel kritiek uit die hoek omdat richtlijnen ontbraken.

'De VVD wil dat we de richtlijnen en criteria samen met de professionals in het onderwijs bepalen', licht Rutte toe. 'Vaststellen welke leraren daar vervolgens aan voldoen, laten we aan de scholen.'

Mbo-opleidingen ontvangen extra geld als ze studenten opleiden voor sectoren waar te weinig arbeidskrachten voor zijn. Welke sectoren vallen daaronder?

'Het zou eeuwig zonde zijn als onze kinderen zijn opgeleid met kennis waar de samenleving niet op zit te wachten of de kennis niet hebben die hen juist aantrekkelijk maakt voor werkgevers. Dat moeten we op elkaar afstemmen. Daarom willen we stimuleren dat leerlingen voor het juiste onderwijs kiezen door daarvoor lager lesgeeld te vragen en die opleidingen extra geld geven om leerlingen op te leiden. Denk dan bijvoorbeeld aan zorg, techniek en onderwijs.'

Geldt het ook voor hbo-opleidingen?

'De VVD wil een lager collegegeld in het hoger onderwijs (zowel hbo als wo) bij studies die mensen klaarstomen voor een sector waarin tekorten op de arbeidsmarkt bestaan. En we willen ook extra bekostiging geven aan bèta en technische studies op universiteiten, hogescholen en het middelbaar beroepsonderwijs.'

U ziet ook na de coronacrisis een belangrijke rol voor online onderwijs. Dat vereist wel veel meer voor- en nawerk, en betekent dus meer werkdruk. 'Het was geweldig om te zien hoe zo veel scholen razendsnel wisten om te schakelen naar digitaal onderwijs', spreekt Rutte zijn waardering uit. 'Dit heeft in veel gevallen de onderwijsachterstanden weten te beperken. Maar los van deze periode, zullen we de komende jaren meer moeten kijken naar digitaal onderwijs, als aanvulling op alle onderwijsvormen. Dat moet dan natuurlijk wel goed worden ondersteund, want anders vraagt het te veel van ons onderwijspersoneel. Maar digitaal onderwijs maakt ons wel flexibeler naar de toekomst.' ■